

تحلیل استنادی مقالات منتشر شده دوفصلنامه اسلام و مدیریت طی

سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۶

جواد آقامحمدی*

جلیل هاشمی**

چکیده

هدف از پژوهش حاضر تحلیل استنادی مقالات انتشار یافته در دوفصلنامه اسلام و مدیریت بوده است. روش تحقیق در این پژوهش تحلیل استنادی است و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (فراوانی، درصد و میانگین) و نرم افزار اکسل استفاده شده است. از ابتدای آغاز به کار نشریه در سال ۱۳۹۱ تا سال ۱۳۹۶ جمعاً ۷۹ مقاله تألیف شده که میانگین تعداد مقالات برای هر شماره ۶/۵۸ و میزان کل استنادها ۲۷۷۷ است که میانگین استناد برای هر شماره ۲۳۱ منبع می‌باشد. طبق یافته‌های پژوهش، در بین منابع اطلاعاتی کتب (اعم از فارسی، لاتین و عربی) با بیش از ۵۴ درصد و از نظر وضعیت زبانی منابع فارسی با ۵۵ درصد بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده‌اند. بیشترین تعداد مقالات مربوط به مردان با ۱۴۴ و ۸۷ درصد و مابقی مربوط به زنان با ۲۲ مقاله و ۱۳ درصد بوده است. بیشترین مقالات منتشر شده به صورت گروهی با ۵۲ مقاله و ۶۶ درصد می‌باشد. از نظر مدرک تحصیلی بیشترین مقالات با ۵۶/۶ درصد توسط افرادی تألیف شده‌اند که دارای مدرک تحصیلی دکتری و پرکارترین نویسنده در بین نویسندگان مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت دکتر جعفر ترک زاده با ۳ مقاله بوده است. از نظر مضامین و عناوین پژوهشی کار شده بحث اخلاق، فرهنگ سازمانی در سه سطح فردی، گروهی و سازمانی و شایسته‌سالاری و شایسته‌گزینی بیشتر مورد اقبال نویسندگان بوده است. از نظر رویکرد روش شناختی، روش کیفی رویکرد غالب و تحلیل محتوا ابزار پرکاربرد نویسندگان مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت بوده است.

واژگان کلیدی: تحلیل استنادی، مقاله، دوفصلنامه اسلام و مدیریت.

javad_am_59@yahoo.com

* دکتری مدیریت آموزشی دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

** کارشناس ارشد مدیریت دولتی دانشگاه سیستان و بلوچستان، رئیس دانشگاه پیام نور شهرستان دیواندره

jhmanagment@gmail.com

تاریخ تأیید:

تاریخ دریافت:

مقدمه

تحلیل استنادی به‌عنوان یک روش مطلوب برای تعیین منابع اطلاعاتی مورد استفاده محققان در زمینه‌های علمی همیشه مورد توجه بوده است. نتایج تحلیل استنادی می‌تواند محققان را در زمینه آگاهی از نتایج، روش‌ها و الگوهای به کار رفته در مجلات و فصلنامه‌ها و همچنین مقالات کمک‌شایانی نماید (ازما و اسوگها، ۲۰۱۴، ص ۶۸). طبق نظر وایت^۱ (۱۹۸۵) تحلیل استنادی دارای کاربردهایی می‌باشند که از جمله آنها می‌توان به: بهبود کنترل کتاب‌شناختی متون و منابع رشته‌های مختلف، تعیین متون و منابع هسته، طبقه‌بندی متون و منابع، ردگیری گسترش اندیشه‌ها و رشد متون و منابع، پیش‌بینی روند انتشارات، تشریح الگوی استفاده از کتاب، مجموعه‌سازی کتابخانه و ارزیابی آن (وایت، ۱۹۵۸ به نقل از آقامحمدی و بصیرنیا، ۱۳۹۳، ص ۴۹). یکی دیگر از کاربردهای روش‌های تحلیلی استنادها، مشخص ساختن پژوهشگران برجسته‌ای می‌باشد که به کار آنها فراوان استناد شده است (شریفی، ۱۳۸۲، ص ۹۸).

در یک بررسی علمی کامپاناریو^۲ (۲۰۰۳) کارکردهای مختلف استناد را عبارت از اعتبار بخشیدن (مانند معرفی متقدمان و آثار اصلی که یک حقیقت، ایده، مفهوم یا اصل را برای نخستین بار منتشر کرده‌اند)، بررسی آثار قبلی (مانند معرفی مدارک که مرتبط با موضوع مورد بحث، ارائه نتایج گذشته یا اعلام انتشار اثری در آینده، توضیح، تصحیح یا نقد آثار قبلی، شناسایی روش پژوهش و ابزار و وسایل)، مستندسازی (مانند اثبات ادعاها و متقاعد کردن خوانندگان، تأیید داده‌ها و سایر نتایج، یا شناسایی نتایج به دست آمده از سوی دیگران که از اثر نویسنده حمایت می‌کنند)، وجود عوامل اجتماعی؛ مانند استناد به پژوهشگران صاحب نام، استناد به اثر توسط دانشجویان فارغ‌التحصیل، دوستان و همکاران نویسنده تا نمود و چشمگیری اثر خود را بیشتر کنند (کامپاناریو، ۲۰۰۳ به نقل از ریزان، ۱۳۸۸، ص ۱۳۳).

به باور گارفیلد^۳ (۱۹۷۹) تسهیل مراحل پژوهش و افزایش نتایج تحقیق با استفاده از تحلیل استنادی فراهم می‌شود. او همچنین می‌گوید با استفاده از روش تحلیل استنادی می‌توان تاریخ علم را مطالعه کرد؛ چراکه رابطه فکری و علمی در میان تحقیقات قبلی را می‌توان از طریق تحلیل استنادی توصیف کرد. همچنین از تحلیل استنادی برای ارزیابی عملکرد و موفقیت پژوهش نیز استفاده شده است. به عقیده سانديسون^۴ استنادها تنها مجموعه‌ای از اطلاعات کتاب‌شناختی موجود در پایان مقاله یا به صورت پانوشت یا داده‌های به دست آمده از نمایه‌های استنادی نیستند؛

1. White
3. Garfield

2. Campanario
4. Sandison

استناد بیانگر تصمیم نویسنده است که قصد دارد رابطه بین مدرکی را که در دست تهیه دارد با دیگر متون، نشان دهد (ساندیسون، ۱۹۸۹، ص ۶۱). استناد، از جمله عناصر شاخص در نگارش علمی است و نقش بارزی در تولید و نشر اطلاعات دارد. استناد از اصول اساسی تألیف علمی است و اثری در جامعه علمی با اقبال روبه‌رو می‌شود که در رعایت این اصل، دقت و تلاش لازم در آن اثر شده است و مطالب استناد شده استوار، گویا و صریح باشند (زارعی و صدیقی، ۱۳۹۲، ص ۱۹۴). از این مطالب به خوبی می‌توان به اهمیت و نقش تحلیل استنادی در بررسی متون علمی پی برد.

در دنیای امروز، جامعه‌ای را توسعه یافته می‌دانند که در کنار شاخص‌های اقتصادی و جمعیتی نظیر تولید ناخالص ملی، درآمد سرانه، تولید انرژی، میزان امید به زندگی، مرگ و میر و زاد و ولد و شاخص‌های دیگر از نظر علمی نیز برجسته و توسعه یافته باشد. گسترش دانش و تولید علم از ملزومات توسعه علمی هر جامعه‌ای به شمار می‌رود؛ زیرا تولید علم، معتبرترین شاخص سنجش رتبه و جایگاه علمی کشورها است. از شاخص‌های ارزیابی جایگاه علمی کشورها، تعداد پژوهش‌ها و مقاله‌های علمی همچنین تعداد مجله‌ها و فصلنامه‌های علمی در آن کشور است (رضایت، ۱۳۹۴، ص ۱۳۹). رشد تصاعدی تولید اطلاعات و افزایش بهای منابع اطلاعاتی و از طرف دیگر کاهش بودجه کتابخانه‌ها در سال‌های اخیر، موجب شده است تا کتابخانه‌ها از بین انبوه اطلاعات دست به انتخاب بزنند. یکی از منابع اطلاعاتی که امروزه در سطح وسیع از آن استفاده می‌شود، مجله‌ها هستند. مجله‌ها بستری برای ارائه مقاله‌هایی هستند که به سبب ویژگی‌های خاص خود در میان سایر مدارک بیشتر مورد توجه پژوهشگران قرار می‌گیرند (محمودی و اخوتی، ۱۳۸۷، ص ۵۰). مقاله‌های منتشر شده در مجله‌های تخصصی و فنی به خاطر تازگی، کوتاه بودن مطالب، سرعت انتقال، ارزان‌تر بودن، تحلیل‌های بسیار دقیق از موضوع‌های پیچیده علمی و فنی، چاپ و توزیع سریع‌تر، دسترسی آسان‌تر، معرفی آخرین پژوهش‌ها، انتقادهای بررسی‌های اهل فن و تنوع مطالب و شکل ارائه و گاه زبان و بیان سهل‌تر، به‌طور معمول برای محققان جذابیت بیشتری دارد و از نظر پژوهش نیز نسبت به کتاب‌های علمی کاربرد بیشتری دارد (تیمور خانی، ۱۳۸۱، ص ۳۳).

مجلات علمی به‌عنوان یکی از ابزارهای کارآمد اطلاع‌رسانی و یکی از مشخصه‌های اصلی ورود یک نظام اجتماعی به دوره توسعه‌یافتگی تلقی می‌شوند و در شکل‌دهی به شبکه پیچیده تبادل اطلاعات در سطح جهان از نقش ویژه‌ای برخوردارند. این منابع به‌طور معمول نموداری از حیات علمی و به تعبیری نمایش‌دهنده ضربان قلب حیات علمی آن جامعه به شمار می‌روند. بررسی گرایش پژوهشگران در استفاده از منابع اطلاعاتی افزون بر شناسایی رفتار اطلاع‌یابی مؤلفان، معیاری برای محک زدن اعتبار و اصالت مقاله علمی نیز به شمار می‌آید. و به همین منظور یکی از

شیوه‌های بررسی گرایش پژوهشگران در استفاده از منابع اطلاعاتی روش تحلیل استنادی است که به‌عنوان شاخه‌ای معتبر از مطالعات کتاب‌سنجی به بررسی استنادها و منابع به کار گرفته شده برای تألیف آن متون می‌پردازد و بدین وسیله الگوهای ارتباط علمی در حوزه‌های مختلف دانش را نمایان می‌سازد (زراعتکار و عالیشان کرمی، ۱۳۹۲، ص ۵۳). به همین دلیل و با توجه به نقش و اهمیت فوق‌العاده مجله‌های علمی در عرصه و تولید علم، نیاز است تا مورد ارزیابی دقیق علمی قرار گیرند و تحلیل استنادی یکی از بهترین روش‌های ارزیابی مقاله‌های علمی به شمار می‌آید. پژوهش حاضر می‌کوشد تا با روش علمی و معتبر تحلیل استنادی، مقاله‌های منتشر شده در دوفصلنامه اسلام و مدیریت را از نخستین شماره تا شماره ۱۲ به شیوه دقیق و موشکافانه مورد ارزیابی قرار دهد تا الگوی رفتار علمی نویسندگان و وضعیت مقالات و میزان مشارکت علمی محققان را در تدوین مقالات تحلیل نماید و همچنین ارزیابی دقیقی از کم و کیف نویسندگان مقالات و منابع استنادی در اختیار دست‌اندرکاران دوفصلنامه وزین اسلام و مدیریت قرار دهد.

پیشینه پژوهش

در حوزه تحلیل استنادی تعداد کمی از فصلنامه‌های موجود در کشور مورد تجزیه و تحلیل علمی قرار گرفته‌اند و از کم و کیف انتشار آنها اطلاعات درستی در دست نیست در این مجال بسیار کوتاه به نمونه‌هایی از آنها اشاره می‌شود.

جدول ۱: مروری بر مطالعات تجربی صورت گرفته در حوزه تحلیل استنادی

محقق	عنوان	یافته‌های تحقیق
صادقی و همکاران (۱۳۹۴)	فرا روش پژوهش‌های مدیریت اسلامی در ایران (مورد مطالعه: مقاله‌های علمی-پژوهشی) طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۴	نویسندگان پژوهش در طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۴ در مجموع ۶۴ مقاله را به لحاظ روش شناختی بررسی کردند و دریافتند که نخست، فعالیت‌های پژوهشی در حوزه مدیریت اسلامی بسیار کم می‌باشد و دیگر اینکه در پژوهش‌های مدیریت اسلامی ساختار روش شناختی نسبتاً ضعیف کار شده است.
رضایت (۱۳۹۴)	تحلیل محتوا و استنادی مقاله‌های چاپ شده در فصلنامه پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت اسلامی	یافته‌ها نشان داد که ۸۱ مقاله تا کنون از این فصلنامه منتشر شده که ۷۳ درصد گروهی و ۲۳ درصد فردی بوده است. ۵۲ درصد مقالات توسط مردان و بقیه توسط زنان منتشر شده است. ۵۶ درصد نویسندگان دارای مدرک تحصیلی دکتری بوده‌اند. زبان بیشتر منابع فارسی با ۸۲ درصد بوده است و تفسیر المیزان بیشترین منبع مورد استفاده نویسندگان بوده است.
محمدی و همکاران (۱۳۹۴)	تحلیل استنادی دوفصلنامه تربیت اسلامی	یافته‌ها نشان داد که ۱۵۱ مقاله مورد بررسی تعداد ۴۰۲۳ منبع مورد استفاده قرار گرفته است که از تعداد ۷۲ درصد از منابع کتاب بوده است. قرآن کریم بیشترین منبع مورد استفاده محققان بوده است.
رضائیان و عصاره (۱۳۹۱)	تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های دوره‌های کارشناسی ارشد دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۹	یافته‌ها نشان داد که از ۱۴۲ پایان‌نامه کارشناسی ارشد تعداد ۴۹۳، ۱۳ منبع استخراج شده است از این تعداد ۹۵ درصد به منابع لاتین استناد شده است. بیشترین منبع اطلاعاتی مورد استفاده مجلات لاتین بوده است.

محقق	عنوان	یافته‌های تحقیق
فرج پهلوی و زمانی (۱۳۸۹)	بررسی ماخذ پایان‌نامه‌های ارشد حوزه شیمی دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشگاه شیراز در سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۸۰	نتایج نشان داد که از میان ۱۰۰ پایان‌نامه مورد بررسی دانشگاه شهید چمران اهواز، تعداد ۶،۴۰۰ منبع کتاب‌شناختی استخراج شده که از این تعداد ۱/۴ به منابع فارسی و ۹۸/۶ درصد به منابع خارجی تعلق داشت. در دانشگاه شیراز از مجموع ۱۳،۹۲۰ منبع مورد بررسی ۱۰۰ درصد منابع کتاب‌شناختی خارجی بوده‌اند که از این میان مجلات با ۸۸/۵ درصد در رتبه اول، کتاب‌ها با ۸/۷ درصد در رتبه دوم، و ۲/۸ درصد به سایر منابع اختصاص یافته است.
آقامحمدی و بصیرنیا (۱۳۹۳)	تحلیل استنادی مقالات نشریه مهندسی فرهنگی منتشر شده بین سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۲	نتایج و یافته‌های پژوهش نشان داده است که از ابتدای آغاز به کار نشریه در سال ۱۳۸۵ تا پایان سال ۱۳۹۲ جمعاً ۲۶۹ مقاله تألیف شده است که میانگین تعداد مقالات برای هر شماره ۵/۹۷ و میزان کل استنادها ۶۰۱۵ که میانگین استناد برای هر شماره ۱۳۳/۶۶ منبع می‌باشد. طبق یافته‌های پژوهش، در بین منابع اطلاعاتی کتب (اعم از فارسی، لاتین و عربی) با بیش از ۶۲/۶۶ درصد و از نظر وضعیت زبانی منابع فارسی با ۵۶/۵۴ درصد بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده‌اند. بیشترین تعداد مقالات مربوط به مردان با ۴۴۲ و ۸۴/۶۸ درصد و مابقی مربوط به زنان با ۸۰ مقاله و ۱۵/۳۲ درصد بوده است. بیشترین مقالات منتشر شده به صورت گروهی با ۱۸۲ مقاله و ۶۷/۶۵ درصد می‌باشد. از نظر مدرک تحصیلی بیشترین مقالات توسط افرادی تألیف شده‌اند که دارای مدرک تحصیلی دکتری بوده‌اند.
ایزدی (۱۳۸۹)	تحلیل استنادی و تعیین منابع اثرگذار در پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی همدان در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶	نتایج و یافته‌ها بیانگر آن بود که کتب فارسی با ۴۷/۱ بالاترین استناد و نشریات لاتین با ۰/۳/۷ کمترین استناد را داشته‌اند و متوسط میزان استناد برای هر پایان‌نامه ۲۸/۷ است. توزیع زبانی بالا بودن میزان استناد به زبان فارسی را با ۸۷/۲ نشان می‌دهد. نیم عمر منابع به کتب لاتین با ۱۱/۶۲ سال و پایان‌نامه‌ها با ۳/۸۷ سال بیشترین و کمترین میانگین را نشان می‌دهد. همچنین پوشش زمانی منابع مربوط به سال‌های ۱۳۷۱-۱۳۸۰ با بیشترین و کمترین میزان اثرگذاری را دارند. میزان استناد به منابع روزآمد در سال ۱۳۸۰، ۲/۵ منبع و در سال ۱۳۸۴، ۰/۹۲ منبع می‌باشد.
هی‌کوک (۲۰۰۴)	تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های علوم تربیتی دانشگاه مینسوتا ^۲ در سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۲	در این پژوهش منابع کتاب‌شناختی ۴۳ پایان‌نامه با هدف تعیین نیازهای اطلاعاتی دانشجویان و تعیین مجلات هسته مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. از مجموع ۵۴۲،۴ منبع کتاب‌شناختی به دست آمده مشخص گردید که میانگین منابع کتاب‌شناختی به کار رفته در هر پایان‌نامه ۱۰۵ منبع می‌باشد که ۴۴ درصد آنها به مقالات نشریات ادواری اختصاص دارد. ۵۵۸ عنوان مجله مورد استفاده قرار گرفته که پس از تجزیه و تحلیل داده‌ها فهرست مجلات هسته ارائه گردیده است.

همان‌گونه که از جدول شماره ۱ نمایان است تا کنون تعداد زیادی از نشریات موجود در کشور مورد تحلیل استنادی نویسندگان قرار گرفته‌اند که هر کدام از تحلیل‌گران از زوایای خاصی نشریات موجود را تجزیه و تحلیل نموده‌اند. نکته قابل تأمل این است که هیچ‌کدام از آنها همه آیتم‌ها و

1. Haycock

2. Minnesota

موارد مطروحه در تحلیل استنادی را مورد توجه قرار نداده‌اند. برای مثال در شماری از تحلیل‌های استنادی ملاک اصلی تعداد منابع موجود بوده است و حال آنکه در تعدادی دیگر از نشریات مدرک تحصیلی، منابع از حیث زبانی، فردی و گروهی و بعضاً پرکارترین نویسنده مطرح بوده است؛ اما در این پژوهش نگارندگان بر آن بوده‌اند که تحلیل کامل و جامعی از دوفصلنامه اسلام و مدیریت که تا کنون ۱۲ شماره آن تقدیم خوانندگان شده است را داشته باشند.

اهداف و سؤال‌های پژوهش

هدف پژوهش حاضر، تحلیل استنادی مقالات منتشر شده در فصلنامه اسلام و مدیریت از شماره ۱ تا شماره ۱۲ که به صورت دوفصلنامه منتشر شده است، می‌باشد و بر همین اساس، پژوهش حاضر در پی پاسخگویی به پرسش‌های ذیل می‌باشد:

۱. تعداد کل مقاله‌های منتشر شده و میانگین تعداد مقالات در هر شماره و تعداد کل استنادها و میانگین تعداد استناد در هر شماره چگونه است؟
۲. توزیع وضعیت زبانی استنادها در شماره‌های منتشر شده دوفصلنامه اسلام و مدیریت چگونه است؟
۳. توزیع نویسندگان مقالات منتشر شده در دوفصلنامه اسلام و مدیریت چگونه است؟
۴. میزان استناد مقالات در دوفصلنامه اسلام و مدیریت به انواع اطلاعاتی چگونه است؟
۵. توزیع مقالات منتشر شده در دوفصلنامه اسلام و مدیریت برحسب تألیف فردی و گروهی چگونه است؟
۶. توزیع مقالات منتشر شده در دوفصلنامه اسلام و مدیریت برحسب مدرک تحصیلی چگونه است؟
۷. پرکارترین نویسندگان مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت کدام‌اند؟
۸. عناوین و مضامین پرکاربرد در دوفصلنامه اسلام و مدیریت چگونه است؟
۹. رویکرد روش‌شناختی پژوهش مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت چگونه است؟

روش‌شناختی پژوهش

به منظور بررسی وضعیت استنادها در تحلیل مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت از روش تحلیل استنادی استفاده شده است و مهم‌ترین مزیت آن امکان عملی انجام آن و دور ماندن از اعمال نظرهای شخصی در نتایج تحقیق است که در برخی از روش‌ها تا حدودی دیده می‌شود. جامعه آماری مورد مطالعه همه مقالات منتشر شده از شماره ۱ تا ۱۲ که از سال ۱۳۹۱ شروع و تا پایان سال ۱۳۹۶ را دربر می‌گیرد. نمونه آماری پژوهش به صورت سرشماری بوده است که طی آن تمامی جامعه آماری که ۱۲ شماره منتشر شده را دربر می‌گیرد به‌عنوان نمونه انتخاب شده است که

اعتبار تحقیق را بسیار افزایش خواهد داد. ابزار گردآوری اطلاعات مورد نیاز این پژوهش از طریق مشاهده مستقیم و به صورت کتابخانه‌ای صورت گرفته است. به این صورت که پس از مشخص شدن همه مقالات مندرج در نشریه، از صفحه عنوان و فهرست منابع و مآخذ آنها رونوشت تهیه شد، پس از آن با توجه به اطلاعات کتاب‌شناختی و حصول اطمینان از نوع منبع در مآخذ کدگذاری صورت گرفته و بر این اساس اطلاعات مربوط به تک‌تک منابع کتاب‌شناختی موجود به صورت فایل‌های مجزا در صفحه گسترده نرم‌افزار اکسل وارد گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (جداول فراوانی، میانگین، درصد و...) و نرم‌افزار اکسل استفاده گردیده است.

یافته‌های پژوهش

سؤال ۱. تعداد کل مقاله‌های منتشر شده و میانگین تعداد مقالات در هر شماره و تعداد کل استنادها و میانگین تعداد استناد در هر شماره چگونه است؟

جدول ۲: تعداد کل مقالات و میزان استنادها در دوفصلنامه اسلام و مدیریت

شماره نشریه	تعداد مقالات	تعداد استنادها
۱	۷	۲۲۲
۲	۷	۱۹۲
۳	۷	۲۲۳
۴	۷	۱۷۱
۵	۷	۲۸۴
۶	۷	۲۷۹
۷	۷	۲۷۳
۸ و ۹	۹	۳۴۸
۱۰	۷	۲۳۶
۱۱	۷	۲۵۷
۱۲	۷	۲۹۲
جمع	۷۹	۲۷۷۷
میانگین تعداد مقالات در هر شماره:	۶/۵۸	
میانگین تعداد استنادات در هر شماره:	۲۳۱/۴۲	

برای بررسی این سؤال کل مقالات منتشر شده در دوفصلنامه اسلام و مدیریت مورد شمارش قرار گرفت که جمعاً ۷۹ مقاله بوده است و میانگین تعداد مقالات محاسبه شده برای هر شماره ۶/۵۸ مقاله بوده است. از طرفی کل استنادهای موجود در نشریه ۲،۷۷۷ منبع بوده که میانگین تعداد استناد در هر شماره ۲۳۱/۴۲ منبع بوده است که به تفکیک در جدول شماره ۲ نمایش داده شده است.

سؤال ۲. توزیع وضعیت زبانی استنادها در شماره‌های منتشر شده دوفصلنامه اسلام و مدیریت چگونه است؟

جدول ۳: فراوانی و درصد توزیع وضعیت زبانی استنادها

زبان استنادی	فراوانی	درصد
فارسی	۱۵۲۹	۵۵
انگلیسی	۹۲۸	۳۳/۵
عربی	۳۲۰	۱۱/۵
جمع کل	۲۷۷۷	۱۰۰

برای بررسی این سؤال پژوهش همان‌گونه که در جدول شماره ۳ آمده است، براساس مآخذ و منابع موجود در پایان هر مقاله برای منابع فارسی، عربی و انگلیسی کد مخصوصی در نظر گرفته شد و وارد نرم‌افزار اکسل گردید و پس از جمع‌بندی پایانی مشخص گردید که منابع فارسی با ۵۵ درصد بیشترین استناد و بعد از آن منابع انگلیسی با ۳۳/۵ درصد و منابع عربی هم با ۱۱/۵ درصد کمترین استناد را به خود اختصاص داده‌اند.

سؤال ۳. توزیع نویسندگان مقالات منتشر شده در دوفصلنامه اسلام و مدیریت چگونه است؟

جدول ۴: فراوانی و درصد توزیع جنسیت

جنسیت نویسندگان	فراوانی	درصد
مرد	۱۴۴	۸۷
زن	۲۲	۱۳
جمع کل	۱۶۶	۱۰۰

در پاسخ به پرسش سؤال سوم همان‌گونه که در جدول شماره ۴ نمایش داده شده است تعداد ۱۶۶ نفر در تهیه مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت مشارکت داشته‌اند که از این تعداد ۱۴۴ نفر معادل ۸۷ درصد آنها مرد و مابقی ۲۲ نفر معادل ۱۳ درصد زن بوده‌اند.

سؤال ۴. میزان استناد مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت به انواع منابع اطلاعاتی چگونه است؟

جدول ۵: توزیع میزان استناد به منابع اطلاعاتی

منابع اطلاعاتی	فراوانی	درصد
کتاب (فارسی، عربی و انگلیسی)	۱۴۹۱	۵۴
نشریات ادواری	۱۱۶۸	۴۲
پایان نامه و رساله	۴۷	۱/۵
سایر (مجموعه مقالات، روزنامه، همایش و سایت)	۷۱	۲/۵
جمع کل	۲۷۷۷	۱۰۰

براساس جدول شماره ۵ که به بررسی میزان توزیع استنادها به منابع اطلاعاتی می پردازد. کتب اعم از (فارسی، انگلیسی و عربی) با ۱،۴۹۱ و ۵۴ درصد بیشترین منبع اطلاعاتی نویسندگان مقالات بوده است. و نشریات ادواری اعم از (ماهنامه، گاهنامه و فصلنامه) با ۱،۱۶۸ استناد و ۴۲ درصد در رتبه دوم قرار گرفته است و بعد از آن سایر منابع اطلاعاتی مانند همایش ها، کنفرانس ها و سایت های اینترنتی با ۷۱ استناد و ۲/۵ درصد در رتبه سوم و در انتها نیز پایان نامه های کارشناسی ارشد و رساله های دکتری دفاع شده با ۴۷ مورد و ۱/۵ درصد قرار گرفته اند. ضمناً در بین منابع استنادی مورد بررسی قرآن کریم از سوی نویسندگان مقالات منتشر شده بیشتر مورد اقبال قرار گرفته است.

سؤال ۵. توزیع مقالات منتشر شده در دوفصلنامه اسلام و مدیریت برحسب تألیف فردی و گروهی چگونه است؟

جدول ۶: فراوانی و درصد توزیع مقالات برحسب فردی و گروهی

نوع مقاله	فراوانی	درصد
فردی	۲۷	۳۴
گروهی	۵۲	۶۶
جمع کل	۷۹	۱۰۰

در پاسخ به پرسش سؤال پنجم همان گونه که در جدول شماره ۶ نشان داده شده است، بیشترین تعداد مقالات منتشر شده در دوفصلنامه اسلام و مدیریت به صورت گروهی با ۶۶ درصد و فردی با ۳۴ درصد بوده است.

سؤال ۶. توزیع مقالات منتشر شده در دوفصلنامه اسلام و مدیریت برحسب مدرک تحصیلی چگونه است؟

جدول ۷: فراوانی و درصد توزیع مقالات برحسب مدرک تحصیلی

مدرک تحصیلی	فراوانی	درصد
دکتری	۱۰۹	۶۵/۶
دانشجوی دکتری	۱۸	۱۰/۸۴
فوق لیسانس	۳۷	۲۲/۲۸
سایر	۲	۱/۲۲
جمع کل	۱۶۶	۱۰۰

در پاسخ به پرسش ششم همان گونه که در جدول شماره ۷ نشان داده شده است، از تعداد ۷۹ مقاله تألیفی، نویسندگانی با مدرک تحصیلی دکتری با ۱۰۹ نفر و ۶۵/۶ درصد بیشترین سهم را داشته‌اند و در رتبه دوم نویسندگانی با مدرک تحصیلی فوق لیسانس با تعداد ۳۷ نفر و ۲۲/۲۸ درصد قرار گرفته‌اند. سؤال ۷. پرکارترین نویسندگان مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت کدام‌اند؟

جدول ۸: پرکارترین نویسندگان مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت

فراوانی	پدید آور
۳	جعفر ترک‌زاده
۲	علی نقی امیری
۲	علی اصغر پورعزت
۲	جواد آقامحمدی
۲	حسن دانایی‌فرد
۲	علی آقاپیروز

در پاسخ به سؤال هفتم درباره پرکارترین نویسندگان مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت، همان طور که در جدول شماره ۸ نمایش داده شده است، دکتر جعفر ترک‌زاده از دانشگاه شیراز با ۳ مقاله، بیشترین تعداد مقاله را در بین نویسندگان مقالات دارا می‌باشد. سؤال ۸. مضامین و عناوین پژوهشی مورد توجه مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت کدام‌اند؟

جدول ۹: مضامین و عناوین پژوهشی مورد توجه دوفصلنامه اسلام و مدیریت

مضامین	نمونه پژوهش
اخلاق	مشایخ (۱۳۹۱): حسین‌زاده (۱۳۹۱): سلیمانی و باقی نصرآبادی (۱۳۹۱): نقی امیری و رشنوادی (۱۳۹۱): اسدی و شیرزاد (۱۳۹۱): محمدی و گل‌وردی (۱۳۹۲): عابدی جعفری و حسین‌زاده (۱۳۹۲): صادقی و خنیفر (۱۳۹۴): اردلان و سلطان‌زاده (۱۳۹۵): قاسمی و سرپریناه (۱۳۹۵): نعمتی شمس‌آباد: رحیمی گایینی و روحانی (۱۳۹۵): زین‌الدینی: فرهی و سلطانی (۱۳۹۶): محمدی (۱۳۹۶): رجب‌دری (۱۳۹۶): رحمتی و بلاغت‌نیا (۱۳۹۶): حاجیها و رجب‌دری (۱۳۹۶).
فرهنگ‌سازمانی در سطوح (فردی، گروهی و سازمانی)	شیخ‌زاده (۱۳۹۱): آقاپیروز (۱۳۹۱): حاجیان و همکاران (۱۳۹۲): پسران قادر و بابارضا (۱۳۹۲): اسکندری (۱۳۹۳): عبدالحسین‌زاده و ثنایی (۱۳۹۳): صحت و محمدی دیانی (۱۳۹۳): میری، ولوی و شیخ‌آزادی (۱۳۹۳): رجب‌پور و شاکری (۱۳۹۵): محمدیان و همکاران (۱۳۹۵): فروتنی و بحرانی (۱۳۹۶): ترک‌زاده و راضی (۱۳۹۶): سلطانی (۱۳۹۶): خیابان و همکاران (۱۳۹۶).
شناسنامه‌سالاری	امیری و رشنوادی (۱۳۹۱): آقامحمدی (۱۳۹۲): نورمحمدی و نیک معین (۱۳۹۴): غیائی (۱۳۹۶): آقامحمدی (۱۳۹۶).

در پاسخ به سؤال هشتم درباره مضامین پژوهشی مورد توجه و تأکید نویسندگان مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت، همان طور که در جدول شماره ۹ نمایش داده شده است، از بین ۷۹ مقاله منتشر شده مباحث اخلاق، رفتار سازمانی در سه سطح فردی، گروهی و سازمانی و شایسته سالاری و شایسته‌گزینی از بیشترین اقبال در بین نویسندگان برخوردار بوده‌اند. سؤال ۹. رویکرد روش‌شناختی پژوهش مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت چگونه است؟

جدول ۱۰: رویکرد روش‌شناختی پژوهش مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت

فراوانی	روش‌شناختی پژوهش
۶۱	کیفی (به لحاظ نوع پژوهش تحلیل محتوی روش غالب بوده است)
۱۶	کمی (به لحاظ نوع پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و از پرسشنامه به‌عنوان ابزار غالب استفاده شده است)
۲	ترکیبی از نوع اکتشافی

در پاسخ به سؤال نهم در مورد روش‌های پژوهش برجسته و پرکاربرد نویسندگان دوفصلنامه اسلام و مدیریت، همان‌گونه که در جدول شماره ۱۰ نمایش داده شده است، از بین ۷۹ مقاله منتشر شده رویکرد پژوهش کیفی محور با ۶۱ مقاله در رده نخست و سپس رویکرد کمی‌نگر با ۱۶ و رویکرد ترکیبی و آمیخته با ۲ مقاله در رده‌های دوم و سوم قرار دارند. ابزار پرکاربرد جمع‌آوری اطلاعات و داده‌ها در مقالات منتشر شده دوفصلنامه اسلام و مدیریت تحلیل محتوا و پرسشنامه بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری

تحلیل استنادی یکی از روش‌های معتبر کتاب‌سنجی است که به ارزیابی متون علمی براساس شمارش استنادهای تعلق گرفته به آن متون می‌پردازد. اطلاعات نشان می‌دهد استفاده از فنون کتاب‌سنجی در تحلیل مقالات بسیار رایج است. پژوهش‌های ایزدی (۱۳۸۹)، رضائیان و همکاران (۱۳۹۱)، رضایت (۱۳۹۴) و فرج پهلوی و زمانی (۱۳۸۹) در داخل و ساندیسون (۱۹۸۹)، هیوکوک (۲۰۰۴) در خارج از کشور نمونه‌هایی از آن به شمار می‌آیند.

بررسی مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت نشان می‌دهد که در ۱۲ شماره منتشر شده از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۶ بیش از ۷۹ مقاله به رشته تحریر درآمده است که همگی آنها به صورت تألیفی بوده است، گرچه از منابع عربی و لاتین جهت غنی‌سازی مطالب استفاده شده است؛ اما مقاله ترجمه‌ای، با توجه به مبحث بسیار مهم و ضروری بومی‌سازی علوم انسانی و از طرفی ترجمه‌زدگی در بسیاری از حوزه‌های علمی، در این مجله دیده نمی‌شود. طبق یافته‌های پژوهش حاضر در

۱۲ شماره منتشر شده دوفصلنامه اسلام و مدیریت نزدیک به ۷۷۷، ۲ منبع مورد استفاده نویسندگان مقالات قرار گرفته است که میانگین تعداد استنادها در هر شماره بیش از ۲۳۱ استناد بوده است که از بین آنها منابع فارسی با ۵۵ درصد بیشترین منبع استنادی مورد استفاده نویسندگان دوفصلنامه اسلام و مدیریت بوده است، که این امر نشان‌دهنده رشد منابع غنی و معتبر فارسی در چند دهه اخیر می‌باشد. از طرفی در بین منابع استنادی کتب اعم از فارسی، لاتین و عربی با ۱،۴۹۱ منبع بیشترین منبع اطلاعاتی استفاده شده از سوی نویسندگان مقالات بوده است.

از دیگر یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان به تعداد مقالاتی اشاره کرد که به صورت فردی و گروهی به رشته تحریر در آمده است. از مجموع ۷۹ مقاله منتشر شده تعداد ۵۲ مقاله به صورت گروهی و ۲۷ مقاله به صورت فردی منتشر شده است. نتایج تحقیق‌های علمی نشان از آن دارد که پژوهش‌های گروهی، از دقت، جامع‌نگری و سرعت بیشتری برخوردار است. از دیگر یافته‌های پژوهش حاضر آن است که افراد با مدرک تحصیلی دکتری با ۱۰۹ مقاله و بیش از ۶۵ درصد بیشترین سهم را در تألیف و تهیه و تدوین مقالات منتشر شده داشته‌اند.

در مورد رویکرد روش‌شناختی پژوهش مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت باید خاطر نشان ساخت که سه رویکرد کمی، کیفی و ترکیبی به‌عنوان مبنا قرار گرفت. در بررسی‌های به عمل آمده مشخص گردید که روش پژوهش کیفی دارای بیشترین اقبال از سوی نویسندگان بوده است و در چارچوب همین روش، تحلیل محتوا به‌عنوان رویکرد غالب بوده است. در رتبه بعدی روش کمی قرار گرفته دارد که در چارچوب این رویکرد، روش توصیفی از نوع همبستگی روش غالب بوده است و در رتبه سوم رویکرد روش‌شناختی ترکیبی قرار دارد. از سوی دیگر، مهم‌ترین ابزارهای گردآوری اطلاعات در مقالات دوفصلنامه اسلام و مدیریت نخست تحلیل محتوا و سپس پرسشنامه بوده است. لازم به ذکر است که استفاده همزمان از رویکرد کمی و کیفی که به رویکرد ترکیبی مشهور است به اعتبار کارهای پژوهشی می‌انجامد که این استفاده از این رویکرد یعنی رویکرد ترکیبی به‌عنوان، اهداف، ماهیت و سؤالات پژوهش بستگی دارد.

یکی دیگر از یافته‌های پژوهش حاضر در مورد عناوین و مضامین کار شده در دوفصلنامه اسلام و مدیریت می‌باشد. با کنکاش در مقاله‌های منتشر شده مشخص گردید که سه مضمون و عنوان دارای بیشترین کاربرد بوده است که عبارتند از:

- اخلاق: اخلاق از ریشه اخلاق در لغت، جمع واژه خُلُق و به معنی خوی‌ها است؛ از این رو، دانش‌بررسی و ارزش‌گذاری بر خوی‌ها و رفتارهای آدمی، علم اخلاق نامیده می‌شود (معصومی‌نیا، ۱۳۸۶). از منظر حضرت علی (علیه‌السلام) آنچه مایه برتری آدمیان و سبب والایی شأن است، کرامت اخلاقی است و این کرامت‌ها در اداره امور نقشی اساسی دارد. روایت شده که آن

حضرت فرمود: بر شما باد مکارم اخلاق که آن سبب والایی است. والایی مردمان و اعتبار آنان به مکارم اخلاق در آنان است و کسانی که در جایگاه اداره امور قرار می‌گیرند، بیش از هر چیز به مکارم اخلاق و بزرگواری‌های انسانی نیازمندند که روابط انسان‌ها بدون کرامت‌های اخلاقی، روابط خشک و نادرست خواهد شد. اخلاق اسلامی یک اخلاق انتزاعی، خشک و بی‌ارتباط با سلسله نیازهای طبیعی و فطری انسان‌ها نیست، از این‌رو نه فقط ناظر به تنظیم مناسبات انسان با خدا و عالم ماوراء است، بلکه به صورتی چشمگیرتر، بر روابط انسان با خود، با طبیعت و با دیگر انسان‌ها، تأثیر می‌گذارد و موجبات طراوت و شادابی، بالندگی، پویایی، سلامت و پایایی همه عرصه‌ها و قلمروهای زیست بشری را فراهم می‌سازد (غلامی، ۱۳۸۸). در راستای اهمیت اخلاق اسلامی مشاهده می‌شود که معارف اخلاقی به منظور تهذیب نفس انسان و تعالی اوست تا بتواند امکان خودسازی را برایش فراهم سازد. و در صورت استمرار چنین تهذیبی انسان را به رستگاری می‌کشاند. خداوند در سوره مبارکه قلم، آیه ۴ در ستایش پیامبر اکرم ﷺ می‌فرماید: به راستی که تو را خوبی والاست و به این‌گونه خداوند متعال در قرآن کریم، پیامبر را که متخلق به اخلاق متعالی بوده، را ستوده و در توصیفش به اخلاق بردبارانه توصیف فرموده است. با همه این اوصاف، خداوند متعال در قرآن کریم، به صورت مستقیم و غیرمستقیم و در سطح بسیار وسیع و گسترده از اخلاق سخن به میان آورده است، و این در جهت نیاز انسان به مقوله اخلاق و اهمیت و ضرورت و تسریع گسترش و تعمیق تعلیمات اخلاقی در میان مردم است. انبیا و اولیای خداوند هم مکلف بوده‌اند تا با سعه صدر و اخلاق نیکو و نرم‌خویی رسالت خود را به پیش ببرند. در این مطالعه از ۷۹ مقاله منتشر شده در دوفصلنامه اسلام و مدیریت حدود ۱۶ مقاله در حوزه اخلاق و مباحث اخلاقی از جمله اخلاق حرفه‌ای، بایسته‌های اخلاقی مدیریت، اخلاق کار اسلامی، اخلاق در محیط کار و غیره را مورد بحث و بررسی نویسندگان قرار گرفته است؛

- فرهنگ سازمانی: فرهنگ سازمانی عبارت است از مطالعه افراد و گروه‌ها در سازمان، یادگیری رفتار سازمانی به افراد کمک می‌کند تا از خود و دیگران در محیط کاری درک بهتری پیدا کنند که این امر منجر به بهبود ظرفیت‌های افراد برای دستیابی به مسیر ترقی موفقیت‌آمیز در محیط کاری پویا، متغیر و چالشی امروز و فردای سازمان‌ها می‌گردد (شرمهون، ۲۰۰۲ به نقل از مقیمی و رمضان، ۱۳۹۲). در این مطالعه از ۷۹ مقاله منتشر شده دوفصلنامه اسلام و مدیریت حدود ۱۴ مقاله در حوزه مباحث رفتار سازمانی در سه سطح فردی، گروهی و سازمانی بوده است. مباحثی شامل: انگیزش، مدیریت استرس، کار گروهی و تیمی، پویایی‌های گروهی، نگرش‌ها و ادراکات فردی، فرهنگ سازمانی، رهبری، و غیره؛

- شایسته‌سالاری: از مفاهیم مهمی است که در دوفصلنامه اسلام و مدیریت از توجه شایانی در بین نویسندگان مقالات برخوردار بوده است. شایستگی یا صلاحیت^۱ معمولاً در منابع روان‌شناسی به توانایی افراد جهت پاسخگویی به مطالبات عمده و مهم محیطی تعریف شده است. صلاحیت در لغت به‌عنوان درخور، سزاوار، کفایت‌کننده، قابل پذیرش، توانا و دارنده آمادگی کافی برای وارد شدن به حرفه خاص مطرح شده است و ارتباط مستقیمی با داشتن گواهی در آن حرفه دارد (معین، ۱۳۸۷). فرهنگ آکسفورد، صلاحیت را به‌عنوان «قدرت، توانایی و ظرفیت انجام دادن یک وظیفه» تعریف کرده است (آکسفورد دیکشنری، ۲۰۰۵). بویاتزیس^۲ اصطلاح صلاحیت را در معنای جمع آن یعنی صلاحیت‌ها به کار گرفت و آن را به‌عنوان ویژگی‌های اساسی یک فرد که با عملکرد عالی یا اثربخشی در یک شغل مربوط بوده، توصیف می‌کند. در طول زمان، رویکردهای مبتنی بر صلاحیت به ابزاری اساسی و حیاتی در کارکردهای سازمانی، همچون برنامه‌ریزی نیروی انسانی، برنامه‌ریزی جانشینی و ارزیابی عملکرد تبدیل شدند (بویاتزیس، ۲۰۰۹). در این مطالعه از ۷۹ مقاله منتشر شده ۵ مقاله به‌طور مستقیم و ویژه مباحث مربوط به صلاحیت و شایستگی مدیران و معیارهای شایستگی را مورد مطالعه قرار داده‌اند.

در تحلیل کلی این بحث باید خاطر نشان ساخت که مباحث مربوط به حوزه سازمان و مدیریت بسیار متنوع هستند و این در حالی است که بیشترین تأکید روی مباحث و مضامین یادشده بوده است. به نظر می‌رسد که مباحث نامبرده دارای ارزشمندهای بسیاری هستند؛ اما نباید از سایر مباحث حوزه سازمان و مدیریت نیز غافل بود. مباحثی مانند مدیریت منابع انسانی، روان‌شناسی سازمانی، مدیریت دانش و فناوری اطلاعات، کارآفرینی سازمانی و رفتارها و مهارت‌های کارآفرینانه، مدیریت آموزشی و آموزش عالی.

پیشنهادهای برخواسته از یافته‌های پژوهش

- در بررسی‌های صورت گرفته مشخص گردید که نویسندگان نشریه اسلام و مدیریت بیشتر روی عناوین اخلاق، فرهنگ سازمانی و شایسته‌سالاری تأکید داشته است. پیشنهاد می‌گردد ضمن توجه جدی به این عناوین و مضامین که بسیار با ارزش می‌باشند، از سایر مباحث در حوزه سازمان و مدیریت مانند (مدیریت منابع انسانی، روان‌شناسی سازمانی، مدیریت دانش و فناوری اطلاعات، کارآفرینی سازمانی و رفتارها و مهارت‌های کارآفرینانه، مدیریت آموزشی و آموزش عالی) نیز در تهیه مقالات استفاده گردد. برای پیشبرد این مهم می‌توان در هر شماره مباحث مورد تأکید نشریه

1. Competency

2. Boyatzis

برای شماره‌های بعدی از طریق سایت دوفصلنامه اسلام و مدیریت را به اطلاع نویسندگان و پژوهشگران رساند؛

- در بررسی‌های به عمل آمده مشخص شد که رویکرد کیفی، رویکرد غالب اکثر پژوهشگران در مقالات نشریه اسلام و مدیریت بوده است، گرچه عنوان، اهداف و سؤالات پژوهش مشخص خواهد کرد که محقق از چه روشی برای رسیدن به مقاصد خود استفاده کند؛ اما با توجه به ارزشمندی رویکرد ترکیبی که همزمان از روش‌های کمی و کیفی استفاده خواهد کرد، پیشنهاد می‌شود که ضمن توجه به رویکردهای کمی و کیفی که هر کدام دارای ارزشمندی‌های مخصوص به خود می‌باشند، از رویکرد روش‌شناختی ترکیبی بیشتر بهره جست. برای رسیدن به این مهم می‌توان از طریق سایت نشریه به اطلاع نویسندگان و پژوهشگران رساند که پژوهش‌های ترکیبی و آمیخته در صورتی که دارای اصول علمی باشند، در اولویت چاپ قرار خواهند گرفت.

منابع

۱. آقامحمدی، جواد و بصیرنیا، غلامرضا (۱۳۹۳)، «تحلیل استنادی مقالات نشریه مهندسی فرهنگی منتشر شده بین سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۲»، مهندسی فرهنگی، سال هشتم، ش ۷۹، ص ۴۵-۶۳.
۲. ایزدی، ریحانه (۱۳۸۹)، «تحلیل استنادی و تعیین منابع اثرگذار در پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶»، فصلنامه دانش‌شناسی، سال سوم، ش ۹، ص ۳۲-۴۸.
۳. تیمورخانی، افسانه (۱۳۸۱)، «تحلیل استنادی مقالات تألیفی فصلنامه کتاب»، فصلنامه کتاب، ش ۱۳، ص ۳۲-۴۵.
۴. رضائیان، فریده و عصاره، فریده (۱۳۹۱)، «تحلیل استنادی پایان‌نامه‌های دوره‌های کارشناسی ارشد دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۹»، فصلنامه جنتاشاپور، دوره سوم، ش ۲، ص ۳۷۱-۳۶۱.
۵. رضایت، غلامحسین (۱۳۹۴)، «تحلیل محتوا و استنادی مقاله‌های چاپ شده در فصلنامه پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت اسلامی»، فصلنامه پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت اسلامی، سال بیست و سوم، ش ۲۶، ص ۱۰۵-۱۳۸.
۶. مقیمی، سیدمحمد و رمضان، مجید (۱۳۹۲)، مدیریت رفتار سازمانی، تهران: سازمان مدیریت صنعتی.
۷. ریزان، مهناز (۱۳۸۸)، «مروری بر تحلیل استنادی و گزارش استنادی مجله‌ها و کاربرد آن در انتخاب نشریات لاتین»، پیام کتابخانه، دوره پانزدهم، ش ۳، ص ۱۳۱-۱۴۷.
۸. زارعی، عیسی و زینب صدیقی (۱۳۹۲)، «تحلیل استنادی مقالات فصلنامه مطالعات انقلاب اسلامی منتشر شده بین سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۲»، فصلنامه مطالعات انقلاب اسلامی، سال دهم، ش ۲۵، ص ۱۹۳-۲۱۰.
۹. زراعتکار، کیمیا و نادر عالیشان کرمی (۱۳۹۲)، «تحلیل استنادی و محتوایی مجله پزشکی هرمزگان ۱۳۸۵-۱۳۸۹»، مجله پزشکی هرمزگان، سال هفدهم، ش ۱، ص ۵۳-۶۰.
۱۰. شریفی، ونداد (۱۳۸۲)، «تحلیل استنادی»، تازه‌های علوم شناختی، سال پنجم، ش ۳، ص ۹۶-۹۹.

۱۱. صادقی، امیر و همکاران (۱۳۹۴)، «فرا روش پژوهش‌های مدیریت اسلامی در ایران (مورد مطالعه: مقاله‌های علمی-پژوهشی)»، طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۴»، مدیریت اسلامی، سال بیست و سوم، ش ۴، ص ۱۰۱-۱۳۱.
۱۲. غلامی، علیرضا (۱۳۸۸)، «اخلاق سازمانی: مشکلات، موانع و راهکارها، دوماهنامه توسعه انسانی پلیس»، سال ششم، ش ۲۵، ص ۶۵-۸۵.
۱۳. فرج پهلوی، عبدالحسین و مریم زمانی (۱۳۸۹)، «تحلیل استنادی مآخذ پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد حوزه شیمی دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشگاه شیراز در سال‌های ۱۳۸۷-۱۳۸۰»، فصلنامه دانش‌شناسی، سال سوم، ش ۱۱، ص ۷۷-۹۰.
۱۴. محمدی، مهدی؛ حسن‌خانی، معصومه و امید، معصومه (۱۳۹۴)، «یک دهه پژوهش: تحلیل استنادی دوفصلنامه تربیت اسلامی»، دوفصلنامه تربیت اسلامی، سال دهم، ش ۲۱، ص ۱۵۱-۱۶۸.
۱۵. محمودی، زلیخا و مریم اخوتی (۱۳۸۷)، «تحلیل استنادی مقاله‌های پنج مجله علمی فارسی کتابداری و اطلاع‌رسانی بین سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۵»، فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات، ش ۲۴، ص ۴۹-۶۴.
۱۶. معصومی‌نیا، غلامعلی (۱۳۸۶)، «اخلاق اقتصادی (مبانی بینشی، آموزه‌ها و آثار)»، فصلنامه اقتصاد اسلامی، سال هفتم، ش ۲۶، ص ۱۴۸-۱۱۹.
۱۷. معین، محمد (۱۳۸۷)، فرهنگ فارسی معین، تهران: نشر فرهنگ.
18. Boyatzis, R. E. (2009), "Competencies as a Behavioral Approach to Emotional Intelligence". Emerald-Journal of Management Development, 28 (9), pp. 749-770.
19. EzemaT I & AsogwaT B. (2014), Citation analysis and authorship oatterns of two linguistics journals. Libraries and the academy, 14 (1), pp. 67-85.
20. Haycock, L (2004), "Citation analysis of education dissertation for collection development". Library resources and technical services. 48 (2), 102-106.
21. Oxford Dictionary (2005), London: Oxford University press.
22. Sandison A, (1989), "Documentation note: thinking about citation analysis". Journal of documentation, 45 (1), 59-64.